

Gemensamt remissvar från tandvården

2025-01-21

Tandvårdens uppdrag

Svensk tandvård är i världsklass. Strategiska och ekonomiska satsningar har medfört att tand- och munhälsan uppnått nivåer som andra länder strävar mot. Vi behåller allt fler egna tänder längre i dag än tidigare, vilket är ett resultat av en god tandvård och något som är positivt för såväl fysiskt, psykiskt som socialt välbefinnande. För att bibehålla den trenden är det en god investering att inkludera sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande insatser för Tiotandvården.

Vi kommer att se en ökad administration om Tiotandvården tillsammans med det befintliga generella högkostnadsskyddet subventionerar olika tänder i samma mun. I vissa fall är patienter även beviljade regionala tandvårdsstöd som ex. S-tandvård eller N-tandvård, vilket ökar komplexiteten ytterligare. Redan i dag är systemen komplexa och svårnavigerade för behandlarna och det är därmed svårt för patienterna att förutse kostnaderna och göra informerade val. Det finns även risk för att patienter skjuter upp tandvårdsbesöket till 67-årsdagen, vilket kan leda till att små besvär har hunnit utvecklats till stora problem. Svenska tandtekniska laboratorier riskerar att drabbas av minskad efterfrågan och i värsta fall tvingas lägga ner sin verksamhet. Vi tror att liggande förslag är en tillbakagång i utveckling som inte gynnar munhälsan i Sverige och vi som arbetar inom tandvården kan därför inte ställa oss bakom det.

Återhämtning av kostnaderna för utfört arbete

Vår gemensamma utgångspunkt och erfarenhet är att den fria prissättningen är en förutsättning för en fungerande tandvård. Ett förstärkt högkostnadsskydd måste förenas med fortsatt fri prissättning. Dagens referensprinsnivåer behöver anpassas och bättre spegla tandvårdens totala och faktiska kostnader. Vi vill därför betona vikten av att vi, undertecknande organisationer, aktivt medverkar i framtagandet av justerade referenspriser.

Ekonomi

Vi är också oroad över att införandet av Tiotandvård kommer generera en minskad omsättning på 1,2 - 1,5 miljarder kr i tandvårdssverige, beroende på om vi läser tryckt eller digital version av utredningen. Enligt utredningen kommer de dynamiska effekterna att öka omsättningen med 600 miljoner kronor, på grund av ökad efterfrågan. Vi tror att denna förhoppning är avhängiga faktorer som är svåra att överblicka. Det är stora belopp som väntas komma i gungning på tandvårdsmarknaden, och från professionshåll

förväntar vi oss ett ansvarsfullt införande av reformer för att minska de ekonomiska effekterna.

Grundförutsättningarna för en tandvård i världsklass

En av våra största utmaningar inom tandvården är svårigheten att rekrytera och behålla personal i glesbygd. Vi uppskattar ansatsen med ett glesbygdstillägg som följer med glesbygdspatienten, men vi tror att det finns bättre sätt att skjuta till pengar för att skapa bra arbetsplatser ute i landet och därmed förbättra tandvården i hela Sverige. Genom att bygga grunden stark med gott ledarskap och bra arbetsmiljö skapas större möjligheter för att etablera arbetsteam som ger ett gott omhändertagande av patienter i glesbygd. Patienterna ska ha fortsatt god tillit till tandvården och blivande kollegor ska känna sig lockade att jobba inom tandvården.

Vänliga hälsningar

Sveriges Tandläkarförbund

Tjänstetandläkarna

Tandläkare - Egen Verksamhet (TEV)

Sveriges Tandläkarförbunds studerandeförening

Sveriges Tandhygienistförening

Svenska Tandsköterskeförbundet

Sveriges Tandteknikerförbund

Privattandläkarna